

Projekt: Riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa Võõbu-Mäo teelõigu ehitus

Kellelt: Kersti Metsalo | Riigi Tugiteenuste Keskus | 06.02.2024 17:02

Teema: RE: Järelevamemenetluse laiendamine, RH217433

Kirja sisu:

Tere

Teavitan, et oleme auditi lõpparuandes nr CF-199/2023 toodud tähelepaneku nr 4.2 osas saanud audiitoritelt tagasiside, mille kohaselt jäävad nad oma senise seisukoha juurde - mass-stabiliseerimise tehnoloogia asendamine massivahetusega ei olnud hoolsale hankijale ettenägematu asjaolu, mistõttu ei olnud hankelepingu muutmine lubatud RHS § 123 lg 1 punkti 4 alusel.

Rakendusüksus on koostamas finantskorrektsiooni otsuse eelnõud, mille edastab toetuse saajale kommentaaride esitamiseks esimesel võimalusel, kuid hiljemalt kuupäevaks 08.03.2024.

(Informatsiooniks, et rakendusüksuse seisukoht ei ole samuti auditi lõpparuande tähelepaneku nr 4.2 osas hetkel muutunud ja oleme kaalumas erinevaid võimalikke stsenaariume, kuidas vastava tähelepaneku osas edasi minna.)

Parimate soovidega

Kersti Metsalo

--Palun kirjuta oma kirja tekst enne eraldavat halli joont. Kõike, mis lisatakse antud tekstist allapoole, hiljem otsingus arvesse ei võeta.--

Kellelt: Kersti Metsalo

Saadetud: 20.12.2023 19:48

Teema: RE: Järelevamemenetluse laiendamine, RH217433

Tere

Täna põhjalike selgituste eest.

Teavitan, et rakendusüksus on hetkel pöördunud teise võimaliku rikkumise episoodi osas, mis puudutab hankelepingu muudatust (mass-stabiliseerimise tehnoloogia asendamine massivahetusega), auditeeriva asutuse poole- palvega üle vaadata, arvestades mh teie poolt esitatud täiendavaid selgitusi, auditi lõpparuandes nr CF-199 /2023 toodud tähelepanek nr 4.2.

Parimate soovidega

Kersti Metsalo

--Palun kirjuta oma kirja tekst enne eraldavat halli joont. Kõike, mis lisatakse antud tekstist allapoole, hiljem otsingus arvesse ei võeta.--

Kellelt: Evelin Kalmet

Saadetud: 05.12.2023 14:29

Teema: RE: Järelevamemenetluse laiendamine, RH217433

Tere

Edastan vastused Teie esitatud küsimustele (kiri manuses).

Tervitades

Evelin Kalmet

assistent

--Palun kirjuta oma kirja tekst enne eraldavat halli joont. Kõike, mis lisatakse antud tekstist allapoole, hiljem otsingus arvesse ei võeta.--

Kellelt: Kersti Metsalo

Saadetud: 28.11.2023 16:45

Teema: RE: Järelevamemenetluse laiendamine, RH217433

Tere

Palun võimalusel kuupäevaks 05.12 anda tagasisidet veel kahele järgnevale täpsustavale küsimusele:

- kui Transpordiametil selgus, et turba mass-stabiliseerimise tehnoloogiaga ei ole võimalik edasi minna ning sellest lähtuvalt oleks otsustatud korralda uus hankemenetlus (hankelepingu muudatuse asemel), siis kas teoorias oleks jõutud vastava projekti tegevused ellu viia/teostada projekti abikõlblikkuse perioodi lõpuks (s.o 31.12.2023);

- kas Transpordiametil on teada, millistes riikides on kõnealust mass-stabiliseerimise tehnoloogiat kasutatud ning milline on olnud sealne keskkond.

Tänades

Kersti Metsalo

järelevalve ekspert

tel 663 2026

--Palun kirjuta oma kirja tekst enne eraldavat halli joont. Kõike, mis lisatakse antud tekstist allapoole, hiljem otsingus arvesse ei võeta.--

Kellelt: Kersti Metsalo

Saadetud: 21.11.2023 23:38

Teema: Järelevamemenetluse laiendamine, RH217433

Tere

Täna eelnevalt saadetud vastuskirja eest.

Käesolevaga teavitan, et tulenevalt Rahandusministeeriumi 10.11.2023 projektauditi lõpparuande nr CF-199/2023 tähelepanekust nr 4.2 laiendab rakendusüksus eelnevalt riigihanke nr 217433 osas alustatud järelevalvemenetlust.

Lõpparuandes nr CF-199/2023 leiavad audiitorid mh, et riigihanke nr 217433 alusel sõlmitud hankelepingu muutmise, mille kohaselt otsustati asendada probleemsetel turba-aladel PK 673+00-682+75 ja 701+00-705+25 projektis ettenähtud turba mass-stabiliseerimise tehnoloogia massivahetuse vastu, ei ole vastavuses riigihangete seadusega.

Audiitorite hinnangul ei olnud mass-stabiliseerimise asendamine massivahetusega hoolsale hankijale ettenägematu asjaolu, millest tulenevalt ei saa kõnealust hankelepingu muudatust liigitada RHS § 123 lg 1 p 4 koosseisu. Samuti on audiitorid välja toonud, et kõnealune muudatus ei saa liigitata ka RHS § 123 lg 1 p 1 alla, kuivõrd muudatuse koguväärtuseks käibemaksuta on 6 737 856,90 eurot (2 240 452,43 + 4 497 404,47), mis ületab RHS § 14 lg-s 3 nimetatud rahvusvahelist ehitustööde riigihanke piirmäära, milleks on 5 382 000 eurot, ning muudatus ei liigitu ka RHS § 123 lg 1 p 7 alla, kuna tegemist on olulise muudatusega sama paragrahvi lg 2 p 1 alusel, mis sätestab, et muudatus on oluline juhul kui sellega lisatakse tingimus, mis laiendanuks potentsiaalsete riigihankes osalejate või vastavaks tunnistatud pakkumuste hulka, kui see tingimus oleks olnud sätestatud riigihanke alusdokumentides.

Järelevalvemenetluse läbiviimisest tulenevalt palub rakendusüksus:

1) pangagarantii nõude osas, välja tuua krediitiasutuste/pankade eelistamise objektiivsed põhjused ning seda võimalusel lähtudes riskikaalutlustest.

Nimelt on Riigihangete ja riigiabi osakond mh väljendanud seisukohta, et muuhulgas võib kõnealune nõue olla proportsionaalne ja põhjendatud lähtuvalt/tulenevalt riskipõhistest kaalutlustest (riskid peavad olema reaalsed ja proportsionaalsed nõudega).

2) hankelepingu muudatuse osas, selgitada

-kas katseväljakul teostatud katsetuste tulemusena selgus, et mass-stabiliseerimine ei ole sobiv kasutada ühelgi probleemsel turba-alal (kuivõrd mass-stabiliseerimist ei rakendatud ja asendati massivahetusega) või osaliselt;

-millest lähtuvalt (asjaolude kogumist) tekkis hankijal veendumus, et mass-stabiliseerimist on kindlasti võimalik probleemsetel turbaaladel rakendada (kui lisaks uuringus toodule on muid aspekte, siis palun tooge need välja) ning küsimus on ainult stabiliseerimistöö täpses tehnoloogias ja tulemuste kontrolli meetodites ning sideaine retseptide kindlaksmääramises;

-kui teil on esitada veel lisainformatsiooni, selgitusi või tõendusmaterjale (lisaks projektauditis toodule) seoses sellega, et mass-stabiliseerimise tehnoloogia asendamise vajadus massivahetusega oli hankijale ettenägematu asjaolu, siis palun edastage need.

Palun tagasisidet kuupäevaks **05.12.**

Parimate soovidega

Kersti Metsalo

Riigi Tugiteenuste Keskus
järelevalve ekspert
tel 663 2026

--Palun kirjuta oma kirja tekst enne eraldavat halli joont. Kõike, mis lisatakse antud tekstist allapoole, hiljem otsingus arvesse ei võeta.--

Kellelt: Evelin Kalmet

Saadetud: 10.08.2023 17:07

Teema: RE: Järelevamemenetluse algatamine, RH217433

Tere

Edastan vastuskirja nr 1.7-5/23/15662-2.

Tervitades

Evelin Kalmet

assistent

--Palun kirjutada oma kirja tekst enne eraldavat halli joont. Kõike, mis lisatakse antud tekstist allapoole, hiljem otsingus arvesse ei võeta.--

Kellelt: Evelin Kalmet

Saadetud: 01.08.2023 09:42

Teema: RE: Järelevamemenetluse algatamine, RH217433

Tere

Kersti Metsalo on lisatud riigihanke nr 217433 juurde vaatlejaks.

Tervitades

Evelin Kalmet

assistent

--Palun kirjutada oma kirja tekst enne eraldavat halli joont. Kõike, mis lisatakse antud tekstist allapoole, hiljem otsingus arvesse ei võeta.--

Kellelt: Kersti Metsalo

Saadetud: 14.07.2023 11:29

Teema: Järelevamemenetluse algatamine, RH217433

Tere

Teavitatakse, et rakendusüksus algatab käesolevaga riigihanke „Riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa Võõbu-Mäo teelõigu km 68,0-85,0 ehitus“ viitenumbriga 217433 (edaspidi riigihange nr 217433) osas järelevalvemenetluse, kuivõrd Rahandusministeeriumi poolt läbiviidud 20.06.2023 juhtimis- ja kontrollisüsteemi auditis nr JKS-49/2022 tuvastati riigihanke nr 217433 kontrollimise käigus järgnev puudus:

- Transpordiamet viis Riigitee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa Võõbu-Mäo teelõigu km 68,0-85,0 ehituseks läbi rahvusvahelise riigihanke nr 217433, mille raames nõudis ettemakse- ja täitmistagatiste väljastamist pankadelt, millel oleks vähemalt Moody's A3 reiting - vastav tingimus on vastuolus RHS § 3 punktiga 2.

Hankija nägi riigihanke alusdokumentides ja hankelepingu nr 1-9/20/1046-1 osa 2 "Eritingimused" p 4.2 ja p 14.2 ette, et nii ettemakse tagatis kui ka täitmistagatis peavad olema väljastatud 1) tellija poolt aktsepteeritava tellija asukohamaa panga poolt või 2) tellija poolt aktsepteeritava Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Euroopa Liidu liikmesriigi panga poolt, millel on vähemalt reiting A3 vastavalt Moody's reitingule pankade finantsnäitajate kohta.

Eeltoodust tulenevalt jättis hankija endale õiguse aktsepteerida talle sobiva Eesti panga tagatise, kusjuures polnud oluline, kas Eesti pank vastab Moody's A3 reitingule või mitte.

Audiitorite hinnangul on ebavõrdselt koheldud kõiki neid ettevõtjaid, kes oleksid soovinud esitada mõne välisriigi tagatise väljastaja tagatise, kuid tagatist väljastaval asutusel puudus konkreetne reiting, võrreldes nende ettevõtjatega, kellel oli võimalik esitada mõne Eesti asutuse tagatis, mille puhul reitingu nõuet ei seatud. Audiitorite hinnangul polnud õige kohelda ettevõtjaid erinevalt, küsides ühel juhul Moody's A3 reitingu olemasolu, teisel juhul mitte. Hankijal tulnuks säärase reitingu küsimisel ettevõtjad võrdsustada - asjakohaseks ei saa pidada erisuste seadmist vaid välisriigi ettevõtjatele. Samuti pole audiitorite hinnangul asjakohane piirata tagatiste väljastajate ringi üksnes pankadega.

Kuivõrd hankelepingu täitmiseks on seatud põhjendamatult piiravad tingimused, tuleb sellist olukorda pidada audiitorite hinnangul RHS § 3 p 2 rikkumiseks. Nimelt esineb võimalus, et mõni potentsiaalne pakkuja, kelle pakkumus oleks võinud olla soodsama hinnaga, loobus pakkumuse tegemisest just kõnealuse piirava tingimuse tõttu. Võttes arvesse asjaolu, et auditeeritud projekti rahastati muuhulgas EL vahenditest, kaasneb taoliste hankereeglite rikkumisega EL finantshuvide riive, mistõttu tuleb projekti toetussummat vähendada.

Järelevalvemenetluse käigus vaatab rakendusüksus üle asjaolud ning analüüsib eelpool nimetatud puudust ja selle tulemusena tekkinud kahju suurust, arvestades teie poolt esitatud selgitusi ja dokumente. Juhul, kui soovite rakendusüksusele esitada veel lisainformatsiooni, -selgitusi, tõendusmaterjale, palun need edastada hiljemalt **14. augustiks 2023**.

Kui analüüsi käigus selgub, et tegemist on rikkumisega, mille tulemusena on tekkinud finantskahju, koostab rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse eelnõu, mille edastab teile enne allkirjastamist haldusmenetluse seaduse § 40 lõikest 1 tulenevalt vastuväidete ja selgituste esitamiseks.

Järelevalvemenetluse algatamisest lähtuvalt palun lisada mind, Kersti Metsalo, riigihangete registris antud riigihanke juurde vaatlejaks.

Parimate soovidega

Kersti Metsalo

järelevalve ekspert

tel: 663 2026